

KLUB NEZAVISNIH ZASTUPNIKA I HSU-a

Zagreb, 11. srpnja 2017.

PREDSEDNIKU HRVATSKOG SABORA

Predmet: Amandmani na Prijedlog zakona o pravobranitelju za djecu, s Konačnim prijedlogom zakona, P.Z. br. 162

Temeljem članka 196. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Klub nezavisnih zastupnika i IISU-a na Prijedlog Zakona o pravobranitelju za djecu, s Konačnim prijedlogom zakona, podnosi sljedeće amandmane:

Amandman I.

Članak 5. mijenja se i glasi:

- „1. Pravobranitelja za djecu bira Hrvatski sabor dvotrećinskom većinom na vrijeme od osam godina, uz mogućnost ponovnog izbora.
2. Pravobranitelj za djecu ima dva zamjenika koje bira i razrješava Hrvatski sabor na prijedlog pravobranitelja za djecu.
3. Pravobranitelj za djecu i njegovi zamjenici dužnosnici su Republike Hrvatske, biraju se na temelju javnog poziva na vrijeme od osam godina i mogu biti ponovno izabrani.“

Obrazloženje

Članak 5., stavak 1. Prijedlog zakona predviđa da „pravobranitelja za djecu imenuje i razrješava Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske“. Smatramo da izmjene koje predlažemo dalju bolja jamstva neovisnosti institucije pravobranitelja za djecu. Naime, činjenica da pravobranitelja predlaže Vlada, a ne Hrvatski sabor, *de facto* znači da izvršna vlast predlaže pravobranitelja kojemu je jedna od funkcija upravo kontrola rada tijela izvršne vlasti. Kako bi se dodatno ojačala institucija te njezina neovisnost, također smatramo da bi pravobranitelja za djecu Hrvatski sabor trebao birati dvotrećinskom većinom zastupnika.

Amandman II.

Čl. 24 mijenja se i glasi:

- „1. Najkasnije šest mjeseci prije isteka mandata pravobranitelja za djecu, odnosno najkasnije 30 dana nakon prestanka dužnosti iz drugog razloga, Hrvatski sabor objavljuje javni poziv za predlaganje kandidata za pravobranitelja za djecu.“
2. Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskog sabora, uz prethodno pribavljeno mišljenje Odbora za ljudska prava i prava nacionalnih manjina i Odbora za obitelj, mlade i sport, utvrđuje prijedlog najmanje dva kandidata za pravobranitelja za djecu na temelju pristiglih prijava iz javnog poziva te ga upućuje Hrvatskom saboru.
3. Pravobranitelj za djecu pokreće postupak za izbor zamjenika najkasnije u roku od 3 mjeseca prije isteka mandata zamjenika, odnosno 30 dana nakon prestanka dužnosti zamjenika iz drugih zakonom određenih razloga.“

Obrazloženje

Čl. 24 predviđa da postupak izbora pravobranitelja pokreće i provodi Vlada Republike Hrvatske. U skladu s načelom neovisnosti institucije pravobranitelja za djecu, smatramo da postupak imenovanja i prijedlog kandidata treba u cijelosti obavljati Hrvatski sabor kao najviše predstavničko tijelo gradana i nositelj zakonodavne vlasti.

Amandman III.

U čl. 26., stavak 4., brišu se riječi „neprihvatanje godišnjeg izvješća o radu“, tako da čl. 26. glasi:

„Pravobranitelj za djecu i zamjenik pravobranitelja za djecu razriješit će se dužnosti prije isteka mandata koji su izabrani:

- kada to sam zatraži
- kada nastupe okolnosti zbog kojih više ne ispunjava uvjete za izbor iz čl. 23. ovoga Zakona
- kada je spriječen obavljati dužnost u razdoblju duljem od šest mjeseci, ili
- u slučaju nezakonitog, nepravodobnog ili nestručnog obavljanja dužnosti sukladno ovom Zakonu.“

Obrazloženje

U članku 26. podstavak Prijedloga zakona o pravobranitelju za djecu predviđeno je razrješenje dužnosti pravobranitelja za djecu i zamjenika pravobranitelja za djecu u slučaju neprihvaćanja godišnjeg izvješća o radu. Ovim amandmanom predlažemo da neprihvaćanje izvješća pravobranitelja za djecu u Hrvatskom saboru ne bude propisano kao razlog za razrješenje pravobranitelja i zamjenika, radi očuvanja neovisnosti institucije pravobranitelja za djecu. Takvu odredbu ne poznaje komparativno europsko zakonodavstvo te predstavlja mogućnost direktnе kontrole parlamentarne većine, a time i stranaka parlamentarne većine te Vlade RH, na rad pravobranitelja za djecu. Zakonsko rješenje koje ne predviđa razrješenje pravobranitelja i zamjenika u slučaju neprihvaćanja godišnjeg izvješća od strane parlamentarne većine, osim toga u skladu je s međunarodnim dokumentima koji ističu načelo neovisnosti pravobraniteljskih institucija i općenito institucija za zaštitu ljudskih prava (Pariška pravila, dokumenti Venecijanske komisije).

Amandman IV.

Članak 28. Se mijenja i glasi:

„Stupanjem na snagu ovoga Zakona ostaje na snazi Odluka o imenovanju pravobraniteljice za djecu (Narodne novine br. 40/2014) i Odluka o imenovanju zamjenice pravobraniteljice za djecu (Narodne novine br. 83/2014).“

Obrazloženje

Prijedlogom zakona, prijelaznim i završnim odredbama, u čl. 28., st. 1-3 predviđeno je da će danom stupanja na snagu ovog Zakona Hrvatski sabor pokrenuti postupak izbora pravobranitelja za djecu. Stavkom 2. određen je postupak izbora zamjenika, a st. 3. trajanje mandata ranijeg pravobranitelja do izbora novog.

Navedenim odredbama predlagatelj nedvojbeno omogućuje smjenu sadašnje pravobraniteljice za djecu, koja je na dužnost imenovana 1. travnja 2014. godine, na mandat u trajanju 8 godina. Te odredbe predstavljaju kršenje demokratskih standarda u normiranju pravnog položaja neovisnih tijela za zaštitu ljudskih prava te stoga smatramo da ih treba izmijeniti.

Predsjednica Kluba
Anka Mrak-Taritaš

